

Nová pravidla pro dopravní a technickou infrastrukturu

Novela liniového zákona, účinná od 1. 1. 2024, představuje komplexní změnu podmínek pro plánování, povolování a realizaci dopravní a technické infrastruktury. S ohledem na velmi krátkou lhůtu mezi schválením této nové normy (závěr roku 2023) a datem její účinnosti přitom může být složité se na tyto změny adaptovat.

Novela liniového zákona mění mnohé, počínaje názvem samotného zákona. Nově se bude jednat o zákon o urychlení strategicky významné infrastruktury. Změna názvu souvisí s rozšířením okruhu staveb, na které se zákon vztahuje. Nově bude regulovat také třeba infrastrukturu pro vodní dopravu, stavby pro energetickou bezpečnost či dobíjecí a vodíkové stanice.

Mezi významné novinky, které novela přináší, patří např.:

- Omezení tzv. blanketních odvolání. Odvolatel nebude ve vztahu k rozhodnutím týkajícím se staveb, na které dopadá liniový zákon, vyzván k doplnění neúplného odvolání. Nebude-li odvolání úplné, bude napadené správní rozhodnutí přezkoumáváno jen v omezeném rozsahu.

- Omezení možnosti přiznat správní žalobě odkladný účinek. O odkladný účinek správních žalob podaných proti rozhodnutím týkajícím se staveb, na které dopadá liniový zákon, bude možné žádat jen společně s žalobou. Dosud bylo možné o odkladný účinek požádat také v průběhu řízení.

- Podpora rozvoje jaderné energetiky. Stavby týkající se jaderné energetiky jsou zákonem zařazeny mezi stavby pro energetickou bezpečnost. Tyto stavby jsou pak zákonem zároveň definovány jako veřejně prospěšné. V této souvislosti jsou významně zkráceny možnosti procesně napadat povolení takových staveb. Zákon např. nepřipouští odvolání proti rozhodnutí o povolení záměru takové stavby, zkracuje lhůty pro podání podnětů k zahájení přezkumného řízení či vydání závazných stanovisek a zkracuje též lhůtu pro podání správní žaloby proti rozhodnutí o povolení takové stavby.

- Jednodušší pravidla pro povolování těžby vybraných nerostů. Zákon definuje kritické nerosty a zároveň přináší možnost určit, která ložiska těchto nerostů budou považována za strategická.

- Usnadnění výstavby železničních tratí. Novela přináší vymezení úseků železnice, pro které bude možné získat zrychleně povolení pro jejich stavbu. Zároveň zakotvuje možnost, aby vláda na návrh Ministerstva

dopravy vydala dílčí územní rozvojový plán pro významnou dopravní infrastrukturu, což má umožnit zanesení tras významných dopravních staveb do územně plánovací dokumentace, aby nedocházelo ke kolizím plánovaným tras těchto staveb s dalšími výstavbou.

Kromě úpravy samotného liniového zákona novela přináší také navazující změny v 17 dalších právních předpisech (např. stavebním zákoně či zákoně o jednotném environmentálním stanovisku). Ve vztahu k zákonu o pozemních komunikacích novela upravuje podmínky, kdy je potřeba pro zvláštní užívání pozemních komunikací potřeba získat souhlas vlastníka dané komunikace. Do energetického zákona pak byla přidána nová právní úprava týkající se energetické bezpečnosti. Nově bude např. nutné získat souhlas Ministerstva průmyslu a obchodu pro nabytí vlivu nad energeticky strategickými celky.

V případě Vašeho zájmu Vám rádi v souvislosti s novelou poskytneme asistenci (např. s posouzením vlivu nové právní úpravy na Vámi připravované projekty či bližším seznámením s novou právní úpravou).

Mgr. Ing. Jan Havel
[jan.havel\(at\)actlegal-rhl.com](mailto:jan.havel(at)actlegal-rhl.com)

Mgr. Bc. Jakub Adámek
[jakub.adamek\(at\)actlegal-rhl.com](mailto:jakub.adamek(at)actlegal-rhl.com)

Ručení za mzdy zaměstnanců ve stavebnictví

Změna zákoníku práce účinná od 1. 1. 2024 přináší novou povinnost ručení za mzdy pracovníků ve stavebnictví. Za nesplnění ručitelské povinnosti může inspekce práce udělit danému ručiteli pokutu až do výše 2 000 000 Kč.

Kdo za koho ručí?

Zákoník práce zavádí povinnost ručení za mzdy v tzv. subdodavatelském řetězci na stavebních projektech. Dodavatel, který je stavebním podnikatelem podle stavebního zákona, nově ručí za mzdy zaměstnanců svého subdodavatele. V případě více stupňů subdodavatelského řetězce pak společně ručí generální dodavatel a dodavatel, který daného subdodavatele najal (tj. dodavatel o jeden stupeň výše). Zákoník práce též vymezuje, za jakých okolností se povinnost ručení za mzdy uplatní na pracovníky dodané agenturou práce.

Jaký je rozsah ručení?

Ručení se týká mezd těch zaměstnanců subdodavatele, kteří se na daném stavebním projektu podíleli. Ručeno je pak do výše minimální mzdy. Ručitel má zároveň povinnost provést srážky a odvody sociálního a zdravotního pojištění a zálohy na daň z příjmů.

Od kdy povinnost ručení vzniká?

Podle přechodných ustanovení ručitel neručí za mzdové nároky, na které vzniklo zaměstnanci právo před 1. 1. 2024. Povinnost ručení se tedy počínaje lednem 2024 uplatní na všechny probíhající stavební projekty bez ohledu na to, zda byly zahájeny teprve letos nebo již dříve. Povinnost uhradit dlužnou mzdu (resp. její část až do výše minimální mzdy) vzniká konkrétnímu dodavateli za podmínky, že subdodavatel svému zaměstnanci mzdu neuhradil včas a takový zaměstnanec zaslal dodavateli nejpozději do 3 měsíců písemnou výzvu k úhradě dlužné mzdy.

Jaké hrozí sankce?

Za nesplnění ručitelské povinnosti může inspekce práce udělit danému ručiteli pokutu až do výše 2 000 000 Kč.

Lze se povinnosti ručení zprostit?

Ano, za předpokladu, že dodavatel při zahájení realizace smluvního plnění obdrží od svého subdodavatele prohlášení, že nemá nedoplatky či penále na sociálním zabezpečení ani zdravotním pojištění a zároveň mu nebyla v období 12 měsíců předcházejících zahájení stavebního projektu uložena pokuta vyšší než 100 000 Kč za porušení povinností vyplývajících z pracovněprávních předpisů.

Ručení za mzdy zaměstnanců v subdodavatelském řetězci představuje nový právní institut, se kterým nejsou dosud v ČR praktické zkušenosti. Navíc je novela zákoníku práce ohledně ručení v mnoha ohledech neurčitá. Je tedy potřeba pečlivě zvážit, jakým způsobem zohlednit tuto novou právní úpravu v právních vztazích s Vašimi subdodavateli. V případě Vašeho zájmu Vám rádi poskytneme asistenci při adaptaci na tuto novou regulaci (např. při úpravě smluvní dokumentace s Vašimi subdodavateli či při přípravě vzorových prohlášení).

Mgr. Tomáš Slabý

[tomas.slaby\(at\)actlegal-rhl.com](mailto:tomas.slaby@actlegal-rhl.com)

Mgr. Lenka Droscová

[lenka.droscova\(at\)actlegal-rhl.com](mailto:lenka.droscova@actlegal-rhl.com)

Mgr. Bc. Jakub Adámek

[jakub.adamek\(at\)actlegal-rhl.com](mailto:jakub.adamek@actlegal-rhl.com)